

Liikkuminen osana varhaiskasvatuksen kolmitasoista tukea

28.03.2024 / Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu

Tuuli Tiainen

Lasten Liikunnan Tuki / Koulutuskuntayhtymä Tavastia

Monenlaiset tuen tarpeet

- Motoriset
- Kielelliset
- Kognitiiviset
- Aistiperäiset
- Sosiaaliset
- Nepsy ja autismin kirjo
- Tunnistamattomat

Ajatuksia

- Voisiko ajatuksen kääntää niin päin, että lähtökohta olisi liikkuminen tuen tarpeisille ja muille sovelletaan?
- Kiinnitetään huomiota ympäristöön – eihän ympäristötekijät vahvista lapsen kasvun tai oppimisen pulmia?
- Apuvälineet mukana myös liikkumisen hetkellä.
- Liikkuminen työkaluna!

Hahmottamisen taidot

- Vaikuttavat lapsen motoristen taitojen kehittymiseen, joten tuki kulkee usein hieno- tai karkeamotoriikan kautta

Toiminnanohjauksen taidot

- Inhibitio
 - ✓ Leikit, joissa pysähdytään vauhdista (polttopallo, peili)
- Tarkkaavuus
 - ✓ Kapteeni käskee, värileikit, muistipeli, monet pallopelit
- Työmuisti
 - ✓ Rakentamisleikit, lautapelit, matkimisleikit, ruutuhyppely, toimintaradat

Tarkkaavuuden taidot

- Vireystilaa voi kohentaa liikkeen avulla kesken toiminnan (energianpurku – rauhoittuminen)
- Monipuoliset liikekokemukset, itsensä hallinta ja voiman käyttö
 - ✓ tömistykset – hiipimiset
 - ✓ liike – pysähdys
 - ✓ isot, vapaat liikkeet – pienet hallitut liikkeet
 - ✓ työntäminen, vetäminen, kantaminen

Tunne- ja vuorovaikutustaidot

- Rauhoittumisen taidot
 - ✓ hengitys
 - ✓ jännitys – rentous

Kantomaa ym. 2018, Fakta Express 1A/2018: Koulupäivän aikainen liikunta ja oppiminen

Motivaatio (itseohjautuvuus)

Autonomia

Kyvykkyys

Yhteenkuuluvuus

+

Hyvän tekeminen

(Deci & Ryan, Martela)

Yleinen tuki

(Sandberg, 2021)

Yhdenvertaisuus

Equality – tasa-arvo

Equity - yhdenvertaisuus

Kuva: Saskatoon Health Region Advancing Health Equity

Webinaarisarja

- 8.4.2024, klo 12–13 Maikku Tammisto, toimintaterapeutti
”Ilo, motivaatio ja osallisuus varhaiskasvatuksessa”
<https://bit.ly/3Nz5iRl>

Linkkejä

Liikkuminen ja oppiminen

<https://lastenliikunnantuki.fi/aktiivinen-alku/>

<https://lukujaliikkuen.fi/>

Perheiden yhteinen liikkuminen

<https://lastenliikunnantuki.fi/hoksausboksi/>

Linkkejä

Vinkkejä ja kuvastruktuurikortteja

<https://lastenliikunnantuki.fi/vinkkeja-linkkeja-ja-liikkumisleikkejavarhaiskasvatukseen/>

Toimintakyvyltään erilaiset ja/tai tukea tarvitsevat lapset; vinkkejä ja kuvakortteja

https://lukujaliikkuen.fi/wp-content/uploads/2022/10/Liikkuen_lapi_koulupaivan.pdf